

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

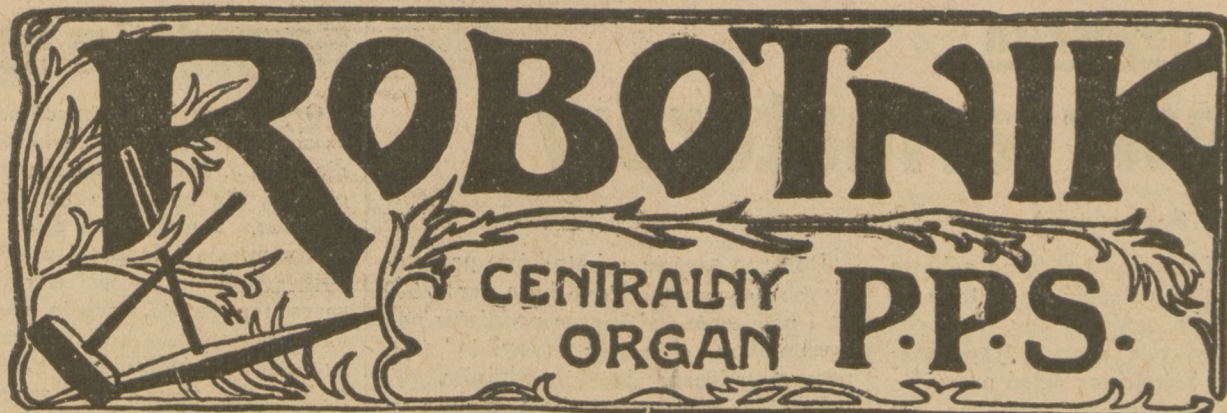
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pól do 3-ej po południu.

Za swobodę sądzików Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW. ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Przesilenie rządowe we Francji Senator Chautemps tworzy nowy rząd

Wczoraj senator Chautemps zakomunikował oficjalnie, iż przyjął misję tworzenia gabinetu.

W związku z tem Chautemps rozpoczął rozmowy z poszczególnymi politykami.

Agencja Havasa donosi: że w obecnym przesileniu gabinetowym zagadnienia finansowo-gospodarcze stanowią klucz sytuacji. Wczoraj wieczorem Chautemps odbył dłuższą rozmowę z ministrem finansów poprzedniego gabinetu Bonnet'em.

Chautemps chciałby widzieć Bonnet'a w swoim gabinecie, o ile jednakże obaj politycy nie mogliby dojść do porozumienia w sprawie środków uzdrowienia finansowego, sądzą, że Bonnet wysunie

wówczas kandydaturę Pietri na stanowisko ministra finansów.

Skład gabinetu Chautemps prawdopodobnie będzie się nieznacznie różnił od składu gabinetu Sarraut.

Paul Boncour zachowa prawdopodobnie tę rolę ministra spraw zagranicznych, Daladier wojny, Sarraut marynarki.

Starowiska podsekretarzy stanu mają być zniesione.

Dzienniki, omawiając przebieg przesilenia są zgodne co do tego, iż zadanie Chautemps nie jest łatwe, liczą jednak na jego zręczność polityczną, która pozwoli mu prawdopodobnie znaleźć oparcie republikan lewicowych i „neo-socjalistów”.

PODSTAWY PARLAMENTARNE RZĄDU.

Gabinet Chautemps'a będzie się opierał na tej samej koalicji stronnictw, co gabinet Sarraut'a. Flandin przyrzekł nowemu rządowi swe poparcie. Minister finansów Bonnet zażądał połączenia w swem ręku tek finansów i budżetu celem ujednostajnienia polityki finansowej rządu. Chautemps przyjął to żądanie.

HERRIOT W RZĄDZIE?

Desygnowany premier zaofiarował Herriotowi stanowisko ministra bez teki, z misją reprezentowania rządu w rokowaniach międzynarodowych.

Herriot zgody swej dotychczas nie udzielił, motywując swą odmowę złym stanem zdrowia. Chautemps ma jednak nadzieję, że zdoła przełamać opór Herriota.

W godzinach wieczornych odbyło się posiedzenie grup lewicowych, na którym zapadła ostateczna decyzja w sprawie składu osobowego nowego gabinetu.

ROZEJM POLITYCZNY.

Pod wpływem wypadków politycznych na terenie międzynarodowym, a przede wszystkim pod wpływem nawiazania bezpośredniego kontaktu pomiędzy rządem francuskim a niemieckim, ujawniło się w kołach politycznych dążenie do proklamowania

rozejmu politycznego,

który zapewniłby nowemu rządowi możliwość wywiązania się z trudnych obowiązków zarówno w dziedzinie finansowej, jak i polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Krok Francji w kierunku Niemiec Hitlera

Prasa francuska żywo zajmuje się rozmową Hitlera z ambasadorem Francji Poncet, jaka odbyła się w sobotę ubiegłą, podając pewne charakterystyczne szczegóły tej rozmowy:

„Petit Parisien” powtarza komunikat Havasa, twierdzący, że w rozmowie poruszono szereg spraw bieżących, pozostających obecnie w zawieszeniu między obu krajami, ale bynajmniej nie precyzowano przedmiotu bezpośrednich rozmów francusko-niemieckich. Ze względu na kryzys gabinetowy we Francji, rozmowa z natury rzeczy miała tylko charakter ogólny.

„Journal” dowodzi, że do berlińskiej rozmowy obu mężów stanu koła polityczne przywiązują wielkie znaczenie. Wszystko zdaje się świadczyć, że w najbliższych tygodniach nastąpi poważne wypadki.

„Le Matin” pisze, że w trakcie rozmowy Hitler miał zwrócić uwagę ambasadora francuskiego na konieczność wyświeślenia sprawy drukowanych przez „Petit Parisien” dokumentów, których autentyczności kategorię w Berlinie zaprzeczają.

Korespondent berliński „Echo de Paris” donosi jednak, iż Hitler miał zażądać szybkiego uregulowania zagadnienia Zagłębia Saary bez plebiscytu oraz podtrzymywania żądania Niemiec z dnia 6 października w sprawie równości w dziedzinie efektywów i broni.

Prawicowa „L'Oeuvre” pisze, iż nie ulega wątpliwości, że ambasador francuski uczynił demarche z wiedzą i na podstawie instrukcji z Paryża. Francja nie uczyniła pierwszy krok.

Prawicowy „Le Rempart” pisze, że manewr niemiecki w Genewie udał się doskonale, obecnie bowiem Francja nie tylko będzie skłonna przyznać Niemcom korzyści o wiele wyższe, niż te, które przewidywał plan rozbrojeniowy, ale także zostanie oddzielona od swych sprzymierzeńców, którzy nie zapomną, że Francja raz jeszcze, podobnie, jak w momencie zawierania paktu czterech, opuszcza ich.

Brutalność kroku niemieckiego w Genewie powinna była, logicznie rzecz biorąc, wytworzyć wspólny front wszystkich państw, tymczasem dzieje się wręcz przeciwnie: zachodzi niebezpieczeństwo zerwania wspólnego frontu Francji, Polski i Malej Ententy.

Fakt, że Niemcy rokują w tym samym momencie z Polską i Francją, lecz już nie zjednoczonymi, a rozdzielonymi, pisze dalej „Le Rempart”, bez uprzedniego porozumienia się ich, bez wspólnego planu działania i bez wspólności poglądów, wskazuje na rozmiary sukcesu niemieckiego i ogrom błędów, popełnionych przez negocjatorów.

Dziennik podkreśla, że obecne rokowania zadają śmiertelny cios Lidze Narodów.

Tow. Leon Blum w „Populaire” jest kategorię przeciwnikiem rozmowy bezpośredniej z Hitlerem i wypowiada się za kontynuowaniem prac konferencji rozbrojeniowej bez względu na nieobecność Niemiec, którym należy przedstawić do podpisania gotową konwencję.

Papież godzi się z Sowietami

Sensacyjne pogłoski o możliwości wizyty Litwinowa u Papieża

„United Press” donosi z Rzymu, że za powiedz wizyty Litwinowa wzbudziła olbrzymie zainteresowanie w włoskich kołach politycznych.

Krąży uporczywie pogłoski że Litwinow zostanie przyjęty na audjencji prywatnej przez Papieża.

Agencja amerykańska podkreśla, jakoby wysokie sfery watykańskie oświadczyły, że Papież skłonny jest przyjąć Litwinowa i omówić z sowieckim komisarzem spraw zagranicznych całokształt stosunków pomiędzy Rzymem a Z. S. S. R.

W razie gdyby rozmowa Papieża z Litwinowem dała pozytywne wyniki, kardynał sekretarz stanu Pacelli nawiąże rokowania z Litwinowem w sprawie uregulowania sytuacji katolików w Z. S. S. R. i ewentualnego zawarcia konklawatu.

Wiadomość „United Press” należy przyjąć z zastrzeżeniem, ponieważ oficjalny organ watykański „Observatore Romano” wystąpił ostatnio bardzo ostro przeciwko uznaniu Sowietów przez St. Zjedn. (ATE).

Demonstracje francuskich górników

Według wiadomości z Douai (Francja) około 5000 górników sforsowało pochod z transparentami i udało się do prefektury, gdzie na ręce zastępcy prefekta złożono memoriał, zawierający żądania górników.

Podobna manifestacja odbyła się w Arras, gdzie delegacja z dep. Maes na czele przedstawiła prefektowi żądania górników.

Równocześnie zorganizowali demonstrację komuniści, którzy zdołali przewać kordon policji na placu przed prefekturą.

Pozatem socjaliści zorganizowali ma-

nifestację w Valenciennes, w której wzięło udział około 4000 górników. Manifestanci nie chcieli usunąć transparentów, co spowodowało interwencję policji, przyczem aresztowano dep. Deweza.

Zlinczowanie oficerów

Z Hawany donoszą, iż uzbrojony tłum wtargnął do więzienia, w którym przebywają aresztowani podczas ostatnich rozruchów oficerowie i pomimo oporu straży zdołał pięciu z nich wywlec na ulicę, gdzie ich zlinczowano. Zlinczowani oficerowie byli wszyscy zwolennikami b. prezydenta Kuby, MACHADO.

Zjazd Polaków z zagranicy

Wczoraj w sali obrad senatu rozpoczął się Zjazd Rady Organizacyjnej Polaków z zagranicy, przy udziale delegatów z ośrodków polskich: z Francji, Niemiec, Czechosłowacji, Łotwy, Rumunii i Austrii.

Trzy szubienice

Wczoraj w nocy wykonano w Łomży wyrok śmierci na trzech skazańcach: MROCZKOWSKIM, KALINIE i KARWOWSKIM, skazanych na karę śmierci przez sąd doraźny za zamordowanie rodziny Bagińskich.

Sprawa brzeska Uwięzienie tow. Adama Ciołkosza

(telefonem z Tarnowa)

Wczoraj o godz. 4 p.p. odbyło się w Tarnowie olbrzymie zgromadzenie przy udziale

pięciu tysięcy robotnic i robotników.

Na wiecu przemawiał tow. poseł Adam CIOŁKOSZ.

Po skończonym zgromadzeniu tow. CIOŁKOSZ wsiadł do auta, gdyż miał jechać do robotników na pożegnanie. W

tej chwili policja zatrzymała auto i aresztowała

tow. CIOŁKOSZA, mimo, że miał on wezwanie stawienia się do więzienia dopiero dziś o godz. 10 rano.

Władze obawiając się zapewne demonstracji, przyspieszyły aresztowanie tow. CIOŁKOSZA, który został osadzony w więzieniu tarnowskim.

Wybory samorządowe w woj. pomorskiem i poznańskim

Wczoraj odbyły się wybory do rad miejskich w 33-ch miastach Pomorza.

Według wiadomości, otrzymanych do godz. 19-ej, frekwencja głosujących wynosiła: od 50 — 80 procent.

W ostatnich godzinach napływ głosujących do lokalów wyborczych znacznie się wzmógł, mimo dżdżystej pogody, tak, że w niektórych komisjach głosowanie nie mogło być ukończono o godzinie 19-ej.

Wybory do rad miejskich w woj. poznańskim cechuje niezwykle ożywiona agitacja większych bloków. Frekwencja duża — do 80 procent, mimo to głosowanie odbywa się naogół sprawnie. Ze sprawozdań z terenu całego województwa wynika, że nigdzie spokoju nie zakłócono.

Jedynie w miasteczku Swarzędz pod Poznaniem we wczesnych godzinach rannych jeszcze przed rozpoczęciem samego aktu głosowania doszło do bójki, między członkami Związku Młodych Narodowców a strzelcami. Dwóch awanturników aresztowano.

PIERWSZE WYNIKI.

Około godz. 23.30 do redakcji PAT'a zaczęły napływać pierwsze wyniki wyborów samorządowych w miastach województwa poznańskiego i pomorskiego.

Pierwsze wyniki z maleńkich miasteczek przedstawiają się następująco:

Działdowo — lista nr. 1 (sanacyjna) — 12 mandatów, NPR — 1, Str. Narodowe — 2, Niemcy — 1. Więcbork — lista nr. 1 — 6, Str. Narodowe — 1, Niemcy — 3, Kamień — lista nr. 1 — 6, Str. Naro-

dowe — 1, NPR. — 1, Niemcy — 2, bezpartyjni — 1, Str. Ludowe — 1. Łasin — wszystkie mandaty uzyskała lista nr. 1. Czarnków — nr. 1 — 9, Str. Narodowe — 1, bezpartyjni — 2, Wieleń — nr. 1 — 7, Str. Narodowe — 4, Niemcy — 1. Ostrzeszów — nr. 1 — 9, Str. Narodowe — 3, Margonin — nr. 1 — 11, Niemcy — 1. Jutrocin — nr. 1 — 7, Str. Narodowe — 4, Niemcy — 1. Gębice — wszystkie 12 otrzymała lista nr. 1. Kowalewo — nr. 1 — 8, Str. Narodowe — 4. Raszków — nr. 1 — 6, Str. Narodowe — 6. Górzno — nr. 1 — 6, Str. Narodowe — 6.

W PUCKU.

Uprawnionych do głosowania 1717 wyborców, oddano głosów ważnych 1541, unieważniono — 25. Frekwencja 82 procent. Lista nr. 1 zdobyła 7 mandatów. Zblokowana lista Stronnictwa Narodowego i NPR. — 5 mandatów.

GODZ. 3 W NOCY.

W Poznaniu nie zostały jeszcze ukończone obliczenia. Tymczasowe zestawienia wykazują przewagę głosów oddanych na Stronnictwo Narodowe.

ŚWIECIE.

P. P. S. — 1 mandat, Stron. Narod. 8, Sanacja — 7.

ŚRODA — lista nr. 1 — 4 mand., PPS. — 3 mandaty. Str. Narod. — 9 mand.

Frekwencja wyborcza 88 procent.

NOWE — P. P. S. — 3.

Do godz. 3 w nocy brak było jakichkolwiek wiadomości z Poznania, Bydgoszczy i Grudziądza, gdzie odbyły się wczoraj wybory samorządowe.

Aresztowania ludowców W związku z wyborami

W ub. tygodniu w czasie odbywających się wyborów samorządowych w miejscowościach wiejskich, doszło w niektórych gminach do incydentów.

W gminie Cieszkowice pow. janowskiego część wyborców uniemożliwiła wybór sołtysa, zakłócając spokój na po-

siedzeniu rady gminnej. W związku z tem aresztowanych zostało 6 członków miejscowej organizacji ludowców.

W związku z wyborami w gminie Zaborów pow. warszawskiego zatrzymano również kilkanaście osób.

Dziś otwarcie wpisów na Uniwersytecie Warszawskim

Dziś na Uniwersytecie Warszawskim rozpoczynają się ponowne wpisy wszystkich słuchaczy. Przyjmowane będą narazie podania drugiego i wyższych lat studjów, przyczem dla uniknięcia

natłoku sekretariat uruchomi dodatkowe okienka. Rektorat wydał wczoraj polecenie ścisłego legitymowania studentów udających się dla złożenia podań.

Zwłoki por. Mączki zatrzymane w Sowietach

W nocy z soboty na niedzielę nadeszła do Warszawy nieoczekiwana wiadomość, że władze sowieckie, dla dokonania pewnych formalności, zatrzymały na granicy polsko-sowieckiej w Szeptówce, t. j. na godzinę drogi od Zdołunowa, wagon ze szczątkami zwłok s. p. por. Józefa Mączki i skutkiem tego uroczystość powitania trumny s. p.

por. Mączki w Zdołunowie i pogrzeb w Warszawie — został niespodziewanie przesunięty o parę dni.

Należy oczekiwać, że trumna ze szczątkami s. p. por. J. Mączki przybędzie 28 lub 29 b. m. do Zdołunowa, a pogrzeb w Warszawie odbędzie się dopiero 30 listopada, względnie 1 grudnia b. r.

„Robotnik” wśród marynarzy gdyńskich

Nieudany manewr armatorów

(kor. własna)

Gdynia, w listopadzie 1933 r.

Siódmy miesiąc stoją urwane statki handlowe w procie gdyńskim. Wystygły paleniska, martwe kominy sterczą nad nieruchomymi kadłubami, fale morskie z głuchym łoskotem biją o blachy okrętu, wicher hula po pokładzie i przez luki wdziera się z przeciągłym świstem do kubryków. Głucha cisza panuje na opuszczonych okrętach. Jakby zaraza wymiotła załogi, życiem i ruchem wypełniające każdy kąt pływającego żelaznego domu. Od siedmiu miesięcy stoją polskie okręty bezczynnie. Od siedmiu miesięcy trzy piąte załóg marynarskich zwrócić na lądzie, głodując.

Co spowodowało unieruchomienie polskiej marynarki handlowej? Czy brak ładunku dla okrętów? Nie. Codziennie do portu gdyńskiego przybývają okręty najrozmaitszych zagranicznych towarzystw żeglugowych, biorą ładunek i wypływają z powrotem na morze.

Nie chcę być gółośny, więc słowa swoje popieram cyframi. W październiku weszło i wyszło do portu ogółem 777 statków o łącznej pojemności 633.436 tonn. Z liczby tej szwedzkich statków było 226, niemieckich 136, duńskich 97, polskich zaś tylko 79, a więc zaledwie 10 proc. Ogólny tonaż eksportu polskiego wyniósł w październiku 611.463 tonn.

Polska marynarska handlowa unieruchomiona jest z winy armatorów, którzy „tłumaczą”, iż zbyt wysokie płace załóg marynarskich i cofnięcie subwencji rządowych uniemożliwiają im konkurencję z zagranicznymi towarzystwami transportowymi.

Jeżeli istotnie polska marynarka handlowa jest droższa w eksploatacji od zagranicznej, główna przyczyna tego leży w przeroście kosztownego aparatu administracyjnego.

Uzasadnienie konieczności obniżki plac marynarskich tem, że marynarze innych krajów zarabiają mniej, jest argumentem obojętnym, gdyż są kraje (Anglja, Francja, Holandia, Ameryka), gdzie marynarze zarabiają dwa razy więcej, niż w Polsce.

Gdynia pod względem drożyzny artykułów pierwszej potrzeby zajmuje przodujące miejsce. Nigdzie niema tak drogiego mieszkań jak w Gdyni.

Robotnik gdyński, chcąc mieć samodzielne mieszkanie, musi wydać na nie niemal dwie trzecie miesięcznego zarobku, podczas gdy w sąsiednim Gdańsku wydatki mieszkaniowe nie przekraczają jednej szóstej miesięcznych zarobków.

Warunki pracy w polskiej marynarce handlowej są znacznie gorsze, aniżeli w innych.

Służba pod polską banderą odbywa się na 2 wachty dziennie, czyli trwa 12 godzin na dobę, podczas gdy w innych krajach obowiązuje system trzy-wachtowy, a więc 8-godzinny dzień pracy.

W polskiej marynarce wymawia się pracę na 48 godzin, w zagranicznej marynarce na 7 dni.

Kwestja zasiłków dla bezrobotnych marynarzy u nas regulowana jest ogólnymi normami. W angielskiej marynarce bezrobotny marynarz otrzymuje przez pierwszych sześć miesięcy 15 szyl. 3 pen sy tygodniowo, po 6 miesiącach, aż do uzyskania pracy 17 i pół szyl. miesięcznie.

Armatorzy za wszelką cenę chcą doprowadzić do obniżki plac. Nie cofają się przed niczem. Ostatnio armatorzy przedłożyli Ministerjum Przemysłu i Handlu rezerwy „memoriał robotników”, w którym ci domagają się rzekomo obniżki plac.

Dobrano sześciu robotników pozostających bez pracy. Dano im a conto 500 zł. i powierzono zbieranie podpisów pod memoriałem, obiecując „dopłatę” po przeprowadzeniu zbiórki podpisów.

Przekupionym robotnikom istotnie udało się uzyskać kilkanaście podpisów, od osób wprowadzonych w błąd. Poważną ilość podpisów, umieszczonych pod memoriałem poprostu sfałszowano. Dyrektor Żeglugi Polskiej, zaopatrzonej w tego rodzaju „memoriał”, wyjechał do Warszawy, aby przedstawić go w Min. Przemysłu i Handlu. Jednak Zw. Zaw. Transportowców szybko zorientował się w podstępie armatorów i na specjalnym zebraniu wyłoniono delegację, która złożyła przeciwko memoriałowi protest w Gdyńskim Urzędzie Morskim i w Zw. Armatorów.

Manewr armatorów spalił na panewce. A. O.

Nad przepaścią Związek Nauczycielstwa Polskiego

„Głos Nauczycielski” wobec nowej ustawy uposażeniowej zmniejszającej miesięczne pobory rodzinnym członkom Związku Naucz. Polskiego, ograniczył się do informacyjnego artykułu, natomiast „Ilustr. Kurjer Codzienny” czy „Express Poranny”. Od września br. nauczyciele zobowiązani są do organizowania przy każdej szkole Kół Tow. Pop. Bud. Publ. Szk. Powsz. placą często nietylko za siebie ale i dzieci po 5 groszy miesięcznie, co czyni przy 60 dzieciach 3 złote a w roku szkolnym 30 złotych, a za 10 członków Koła 40 złotych czyli razem 70 złotych rocznie. Towarzystwu temu opierającemu się na członkach zapisanych okółnikami Inspektoratów Szkolnych, moralnie patronuje Związek Naucz. Polskiego! Dotąd praca pozaszkolna nauczycieli opierała się na ich dobrej woli, obecnie z Inspektoratów Szkolnych sypią się kauczykowymi stylem pisane okólniki, między wierszami których czają się poważne groźby pod adresem tych, coby „nie chcieli pracować”. Naturalnie, praca społeczno wychowawcza ześrodkowywać ma się w „organizacjach”, a więc „Strzelcu”, „Zw. Rezerwistów”, „Przysposobieniu” i innych. Niedosyć, że nauczyciel musi poświęcać w tych „sanacyjnych” przybudówkach swój odpoczynek po pracy w szkole ale jeszcze za łaskę, iż może w nich pracować, musi jeszcze dopłacać w postaci składek członkowskich. Słyszcie się dają pogłoski, że władze szkolne w uwzględnieniu krytycznego położenia bezrobotnych nauczycieli, chcą im przyjść z pomocą. Mają zalecić wśród zatrudnionego nauczycielstwa „dobrowolne” składki miesięczne na rzecz zwolnionych kolegów.

Byli żelazni studenci, ktoś śmiał się z żelaznych postów, p. Smulikowski chce być z wszelką cenę żelaznym wiceprezsem Zw. N. P. i w tym celu larduje zmiany statutu tej organizacji. Zmiany poważne, które może za zapoczątkowaniem ogólnej akcji sfaszycowanej burżuazji wobec klasowego ruchu zawodowego.

Oby te pogłoski zostały tylko pogłoskami!

Zapowiadają one zmianę celów organizacji Z. N. P. Zamiast artykułów o obronie prawno-służbowych, ekonomicznych i moralnych interesów swych członków Związku Naucz. Polsk. ma na wzór Bloku Współpracy z Rządem współpracować z władzami na polu rozbudowy szkolnictwa i dalszego kształcenia nauczycieli. Wziamian za to ma mieć wpływ na stosunki służbowe swych członków.

Gospodarka socjalistyczna w Piotrkowie

O pracy socjalistycznych władz miejskich w Piotrkowie prawie wcale u nas nie pisano. Była to istotnie praca cicha, ofiarna, nie obliczona na efekt ani na reklamę, a mająca na celu wyłącznie dobro miasta i ludności pracującej. Ale dziś, gdy Piotrków jest w rękach komisarza rządowego, warto rzucić okiem na okres rządów socjalistycznych, który stanowi najpiękniejszą kartkę w dziejach nowoczesnych tego miasta.

Socjaliści gospodarowali w Piotrkowie w ciągu ośmiu lat bez przerwy, od 1925 do 1933 r. W ostatniej radzie miejskiej było 24 socjalistów — (18 PPS-owców) i 12 przedstawicieli mieszczaństwa. Magistrat składał się początkowo z 6, a po śmierci tow. Hudeca i Szmidta — z 4 osób.

Dorobek pracy naszych towarzyszy z tych ośmiu lat jest tak imponujący — jak na stosunki piotrkowskie i ciężki kryzys gospodarzy tego okresu — że możemy tu podać tylko niektóre szczegóły, charakteryzujące całość gospodarki. Uderza przede wszystkim wszechstronność pracy socjalistycznej. Żadnej dziedzinie gospodarki miejskiej nie pozostawiono odłogiem.

Rozszerzono miasto o 22 nowe ulice, wybudowano 520 nowych izb (26% całego budownictwa prywatnego w ciągu 8 lat). W roku 1925 Piotrków nie miał wcale oświetlenia ulicznego, w r. 1933 zaś jest już 608 lamp. Zasadzono 4071 nowych drzew na ulicach, stworzono ogród Jordanowski dla dzieci, ogródki działkowe, podjęto roboty pod Robotniczy Stadion Sportowy. Trochę Magistratowi zawdzięczać należy, że w okresie 8-letnim nie zanotowano w Piotrkowie ani jednego wypadku załamania się budynku i ani jednej ofiary ludzkiej. (A Warszawa?)

W walce z bezrobociem Magistrat czynił wszystko, co tylko mógł w zakresie swych uprawnień i środków. A więc zatrudniał bezrobotnych na robotach publicznych, wydając na ten cel nawet w r. 1933, tyleż pieniędzy, co w r. 1926 — a może i więcej, gdyż sprawozdanie, z którego czerpiemy, zamyka się datą 15.IX — i zatrudniając 920 bezrobotnych, płatnych po 4 zł. dziennie (wobec zł. 2.50 w r. 1925). Dał też udzielono zapomóg (3460 na sumę 20.700 w r. 1933), wydawano porcje żywnościowe.

Tu już wkraczamy w dziedzinę opieki społecznej. Niech mówią cyfry: w latach 1924 i 1925 wydatki na opiekę społeczną stanowiły 2,4% — 3,7% budżetu, w latach zaś gospodarki socjalistycznej — 12,6% — 13,4%, czyli 4-krotnie. Magistrat przyjął pod zarządek własny stację opieki nad matką i dzieckiem i znacznie rozszerzył jej działalność. Poświęcił dużo uwagi kolonom letnim dla młodzieży (w ciągu 7 lat korzystali z opieki Magistratu 1676 dzieci) oraz dożywianiu dzieci (rocznie dożywiano przeciętnie 1000 — 1300 dzieci), całej opiece nad sierotami, dziećmi opuszczonymi, starcami i kalekami.

Na zdrowie publiczne wydano w roku 1932/33 — 20,3% ogólnego budżetu wobec 6,4% w r. 1925. Cyfry te dają dostateczne pojęcie o natężeniu pracy i wysiłku na tem polu.

Szczegółoma troską otoczono oświatę i kulturę. Przedewszystkiem zabrano się energicznie do rozwoju nauczania powszechnego. Rezultat: w r. 1925, przed wprowadzeniem przymusu szkolnego, nie uczęszczało do szkół 12% ogółu dzieci, w r. 1933 zaś tylko 3%. Piotrków dzięki magistratowi socjalistycznemu, zajmuje dziś drugie po Łodzi (gdzie również socjaliści zrealizowali powszechne nauczanie) miasto w b. zaborsze rosyjskim, które najwcześnieje urzeczywistniło nauczanie powszechne. W szkołach powszechnych wprowadzono: ewidencję dzieci przy pomocy kartotek szkolnych, kontrolę uczęszczania i sądy szkolne; zaprowadzono najnowsze urządzenia pedagogiczne i higieniczne, rozróżniono opiekę nad dziećmi ubogimi.

Wiele uczyniono dla oświaty pozaszkolnej, dla rozwoju biblioteki i czytelnicy miejskiej i społecznych instytucji kulturalno-oświatowych.

Z innych dziedzin działalności Magistratu warto zaznaczyć, że dzięki jego polityce arowizacyjnej, Piotrków należy do najczystszych miast w całej Polsce. Obfity plon działalności Magistratu socjalistycznego zasługuje na tem większe uznanie, że był on niezmiernie skrepowany pod względem finansowym. Dość powiedzieć, że majątek miejski był wart dnia 1 kwietnia r. b 18.583.458 zł., długi zaś wynoszą 23.021.662 zł., czyli znacznie przewyższają wartość majątku. „Jest to oczywiście absurd gospodarzy — stwierdza sprawozdanie — który nasi poprzednicy musieli zapisać na swój rachunek”.

To obrzymie zadłużenie powstało głównie dzięki pożyczce wlenowskiej, zaciągniętej na skandalicznych warunkach (np. kosztu budowy poszczególnych obiektów pożyczka ta, zawarta w dolarach w zł. podniosła o 43%).

Z drugiej strony ustawy i rozporządzenia, które spadły na samorząd za rządów „sanacji”, nakładają na samorząd cały szereg nowych wydatków, a jednocześnie odbierają im źródła dochodowe. Zakres polityki państwowej samorządu skurczył się do minimum, a mimo to Magistrat socjalistyczny starał się ulżyć ludności, zaniechając np. poboru podatku od elektryczności, ustalając niski czynsz w domach miejskich i t. d.

Towarzysze nasi z Piotrkowa mogą o sobie z dumą powiedzieć, że dobrze przysłużyli się swemu miastu. Ich ośmiolateńna praca jest najlepszym egzaminem dojrzałości socjalizmu do budowy nowych form życia. A w pracy tej przodowali dwa towarzysze, którzy w ciągu 6 lat stali na czele miasta, razem budowali je i razem w ostepie dwóch tygodni, jak żołnierze na rowerunku, zmarli: Tow. Kazimierz Szmidt i Marjan Hudec, prezydent i wiceprezydent Piotrkowa, przetrządując historię tego miasta jako jego budowniczości i świecąc będą wzorem dla przyszłych socjalistycznych magistratów grodu trybunalskiego.

Kto podpisze bony inwestycyjne?

Dnia 29 b. m. odbędzie się w Ministerjum Skarbu posiedzenie Komisji Kontroli Długów Państwowych.

Na porządku dziennym sprawa wyboru 2-ch członków komisji do podpisania bonów inwestycyjnych.

M. SALTYKOW-SZCEDRIN.

Liberał

Z rosyjskiego tłumaczył St. Leśniewski

W pewnym kraju żył sobie liberał, a przytem taki zapałony, że nikt słowa nie rzeknie, a ten już krzacz na całe gardło: „ach, panowie, panowie! co wy robicie! przecież gubicie samych siebie!” I nikt na niego nie gniewał się o to, wręcz przeciwnie, wszyscy mówili: „niech ostrzega — tem lepiej dla nas!”

— Trzy czynniki, — mawiał: — winny stanowią podstawę każdego społeczeństwa: wolność, niezależność i samodzielność. Jeżeli społeczeństwo jest pozbawione wolności — znaczy to, że żyje bez ideałów, bez planującego światła myśli, nie mając pola dla twórczej pracy, ani wiary w zbliżającą się przyszłość. Jeżeli społeczeństwo czuje się zależnym, nadaje to mu piętno niewolniczości i czyni obojętnym na własne losy. Jeżeli społeczeństwo jest pozbawione samodzielności, to staje się niezdolnym do urzędzenia swego życia, a nawet zatracca powoli pojęcie o ojczyźnie.

Takie to zasady wyznawał liberał i, przyznać trzeba, zasady słuszne. Spo-

strzegał, że wokół niego ludzie łączą, by muchy zatrute, i mówił sobie: „To dlatego, że nie czują się budowniczymi własnej doli. To więźniowie, do których i szczęście i niedola przychodzi bez żadnych z ich strony spodziewań, którzy nie poświęcają się swobodnie swoim upodobaniom, bowiem nie mogą określić, czy rzeczywiście to są pragnienia, czy też jakieś fantasmagorie”. Słowem liberał był mocno przekonany, że jedynie trzy wspomniane czynniki mogą dać społeczeństwu solidne fundamenty i sprowadzić ze swej strony wszystkie pozostałe dobrodziejstwa, niezbędne do rozwoju społeczeństwa.

Nie koniec na tem: liberał nietylko myślał znacznie, ale rwał się również, by czynów znacznych dokonać. Najgorętszym jego pragnieniem było, by promień światła, ożywiający myśl jego, przeniknął dookoła mroki, oświecił jej wszelkie stworzenie napełnił błogością. Wszystkich ludzi uznawał za braci, wszystkich jednak przyzywał wesele się pod opieką ukochanych przeselić ideałów.

Chociaż to dążenie do sprowadzenia ideałów z dziedzin empiryjskich na praktyczny grunt pachniało niezupełnie prawomysłnie, ale liberał tak szczerze płaoną, a przytem był taki miły i dla wszystkich uprzejmy, że przebaczano mu chętnie nawet nieprawomysłność. Umiał i prawdę powiedzieć z uśmiechem i prostacka udać, gdzie trzeba, i bezinteresownością błysnąć. Co zaś najważniejsze, nigdy i niczego nie żądał, chwytnając za gardło, lecz zadowolony tylko „w miarę możliwości”.

Zapewne, wyrażenie: „w miarę możliwości” nie było zbyt pochlebnym dla jego żarliwości, ale liberał pogodził się z niem, popierwsze dla ogólnego dobra, które zawsze stawał na pierwszym planie, po drugie zaś dla zabezpieczenia swoich ideałów przed daremną i przedczesną zgubą. Poza tem wiedział, że płaoną w nim ideały mają nadto oderwany charakter, aby oddziaływać na życie w bezpośredni sposób. Co to jest wolność? niezależność? samodzielność? To wszystko są oderwane pojęcia, które należy wypełnić niewątpliwie namacalną treścią, aby w rezultacie nadszedł rozkwit społeczny. Pojęcia te, w całokształcie swoim, mogą podnosić poziom jego moralności: dążeń, ale nie mogą dać namacalnych dobrodziejstw, sprowadzających bezpośrednio poczucie zadowolenia. Aby o-

siągnąć takie plony, aby uczynić ideał osiągalnym dla wszystkich, niezbędnem jest rozmiąć go na drobne i już w tej postaci stosować do leczenia bolączek, trapiących ludzkość. Tutaj właśnie, przy zmianie na drobne, wytwarza się samo przez się to pojęcie „w miarę możliwości”, które jedną ze stron zmruza w pewnym stopniu do wyrzeczenia się wyłączności, zaś drugą — w znacznym stopniu okroić swoje żądania.

Nasz liberał doskonale to wszystko rozumiał i zbrojny w te rozważania, wyruszył na bój z rzeczywistością. A przedewszystkiem, rozumie się, poszedł do ludzi miarodajnych.

— Wolność — przecież, zdaje się, niema tu nic nagannego? — zapytał ich — Nietylko, że menaganne, ale bardzo chwalebne — odpowiadzieli miarodajni ludzie: — przecież to tylko oszczerstwo, jak-żeśmy nie chcieli wolności, w rzeczywistości zaś tylko o nią troskamy się... Ale, rozumie się, w granicach... —

— Hm!... „w granicach”... rozumiem! A co panowie powiedzą w kwestji niezależności? —

— Proszę bardzo i to... Ale, rozumie się, również w granicach.

— A jak panowie znajdują mój ideał samodzielności społecznej?

(Dok. nast.)

Cynizm przemysłowców budowlanych

(Dokończenie).

Żądania, zawarte w projekcie, przemysłowców nakładają takie jarzmo na robotnika budowlanego, że robia z niego poprostu niewolnika.

W projekcie tym np., jeśli chodzi o tak zw. pakamerę, która jest wszystkim dla robotników na budowie, traktuje się ich narówni z materiałami i narzędziami przedsiębiorcy.

Żądania robotnicze, które między innymi zawierały: uznanie delegacji na budowach, porozumiewanie się pomiędzy sobą, oraz ze Związkiem — potraktowano jako coś niesłychanego, czego jeszcze nigdy nie było w przemyśle budowlanym w Warszawie.

W końcu obrońca kapitalistów, p. adw. Chabielski, w sposób wysoce prowokacyjny zarzucał klasowemu Związkowi „komedję” i „sabotaż” ponieważ nie chce się zgodzić na propozycje przemysłowców. I czyż to nie jest perfidia i cynizm. Inspektor rpany I-go okręgu, p. Prienier, nie mogąc doprowadzić do porozumienia stron, przesłał sprawę przed samem przerwaniem robót do Min. Op. Społ.

Sprawa plac robotników przemysłu budowlanego nie może być obojętna dla społeczeństwa, a tembardziej dla rządu popierającego „tanie” budownictwo.

Bo przedewszystkiem powstaje pytanie, czy tanie budownictwo należy popierać tylko kosztem ostatecznego upodlenia robotników budowlanych i następnie kto z tego taniego budownictwa korzysta?

Sfery pracownicze, dla których budują instytucje społeczne, nie mogą się zgodzić na krzywdę robotniczą; co się zaś tyczy dorobkiewiczów, dla których wszelkie sposoby i drogi, prowadzące do zubożenia, są dobre, to chyba nikt nie będzie wymagał od robotników, aby dla nich ponosili ofiary.

Robotnicy budowlani, pracujący sezonowo, zawsze znajdują się w ciężkim położeniu, lecz w ostatnich latach, wskutek zastój w ruchu budowlanym i nieopisanego wyzysku (z którego, mimo wszystko, nawet i dzisiaj tuż się przedsiębiorcy) oraz wskutek pozbawienia ich świadczeń ustawowych przez znalezienie ustawy o bezrobociu, wymagającej przeprowadzenia aż 26 tygodni (a takich szczęśliwców dzisiaj niemal), położenie ich pogorszyło się jeszcze bardzo znacznie. Cały proletariat budowlany dosłownie przymiera głodem; wśród niego właśnie legnie się gruźlica i zbrodnia, dzieci chodzą ob-

darte i głodne, zabija się poczucie człowieczeństwa, lecz jednocześnie rodzi się bunt straszliwy.

Właśnie proletariat budowlany, który buduje pałace i nowoczesne mieszkania, sam gnieździ się w jaskiniach, suterynach i na poddaszach, w izbach, gdzie mieści się po kilka rodzin, w barakach i własnego pomysłu ziemiankach.

Ruch budowlany w czasie bezrobocia ma kolosalne znaczenie dla życia gospodarczego w kraju. Ruch budowlany i naprawdę tanie budownictwo winno być

przez Rząd nie tylko popierane, lecz, jaknajbardziej rozszerzane, jako takie, przy którym mogliby znaleźć zatrudnienie bezrobotni i z którego mogła korzystać klasa pracująca, a ta nie będzie wymagać ofiar od robotników budowlanych.

Robotnicy przemysłu budowlanego, nękani głodem, nędzą i bezdomnością, dla nikogo nie mogą budować za pół darmo i będą walczyć, wraz z całą klasą robotniczą, o godziwą zapłatę i o prawa robotnicze. Socha.

Pokrzywdzenie robotników rzeźni w Warszawie

Już półtora roku upłynęło od chwili, gdy Magistrat, pod bezpośrednim kierownictwem wice-prezydenta Szpotkańskiego umieszczył robotników rzeźni, a dotychczas nie korzystają oni nawet z praw zwykłych robotników miejskich.

Nadto po umieszczeniu robotnicy stracili niemal 3/3 poprzednich zarobków. Są oni robotnikami czasowymi, nad którymi wisi nieustannie groźba wyrzucenia z pracy i śmierci głodowej. Zresztą groźba ta dla wielu z nich stała się faktem dokonanym, bo z umieszczonych 655 robotników pozostało tylko około 570.

Cały szereg ludzi usunięto z pracy pod najrozmaitszymi pretekstami, a 60 robotników zostało wydalonych, gdyż komisja lekarska magistracka orzekła, że są oni jakoby niezdolni do pracy. Ci wydaleny ludzie, którzy pracowali dziesiątki lat na terenie rzeźni i stracili tam zdrowie i siły, zostają obecnie wyrzuceni bez żadnego zaopatrzenia, acz-

Wybory do Rady Adwokackiej

W sobotę odbyły się uzupełniające wybory do Warszawskiej Rady Adwokackiej.

W głosowaniu z trzech złożonych list wybrani zostali adwokaci: Leon Berenson, Stanisław Pawłowski, Janczarski, Pęski, Jackowski, Żołędziowski, Rzepcecki.

Do Sądu dyscyplinarnego wybrano adw. Dankiewicza, Eberhardta, Wilczyńskiego, Tyrchowskiego i Bratkowskiego.

choćwiek czysty zysk osiągnięty z pracy umieszczonych robotników wyniósł za 6 miesięcy umieszczenia 350 tysięcy złotych.

Związek Rob. Przem. Spożywczego w Polsce Oddział Mięsy oraz Oddział wędliniarzy wystąpiły w imieniu robotników z następującymi żądaniami:

- 1) podniesienia płac;
- 2) zrównania w prawach ze wszystkimi innymi pracownikami miejskimi z zaliczeniem do wysługi emerytalnej wszystkich lat przepracowanych na terenie rzeźni;
- 3) wyznaczenia emerytur dla zwolnionych robotników rzeźni.

WYKWINTNE TRYKOTAŻE

MARSAWSKA WYTWORNIA TRYKOTAŻY

Tricot

MARSZALKOWSKA 129 TEL 42 83 9433

POŃCZOCHY SPORTOWE

Z ŻYCIA PARTJI

Posiedzenie Egzekutywy W.O.K.R. P. P. S. odbędzie się w poniedziałek dnia 27 b. m. o godz. 6.30 w lokalu Długa 21.

Organizacja Młodzieży TUR.

WARSZ. ORG. MŁODZ. TUR. Egzekutywa zawiadamia zarządy kół W. O. M. TUR, że konferencja zarządów kół, zwołana na dzień 28 b. m. (wtorek) NIE ODBĘDZIE SIĘ.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

DRUKARZ PRZYSTĄPIŁ DO ROBOTNICZEGO PODOKRĘGU AUTONOMICZNEGO.

W niedzielę odbyło się specjalnie zwołane zebranie klubu sportowego Drukarz. Po wysłuchaniu referatu prezesa klubu p. Glinki i dłuższej dyskusji, zebrani jednomyślnie postanowili zgłosić akces do autonomicznego podokręgu robotniczego w Warszawie.

NIENOSPÓDZIEWANA PORAZKA JE-SIENNIEGO MISTRZA ROBOTNICZEGO PODOKRĘGU.

Na boisku Polonii odbył się ciekawy mecz towarzyski pomiędzy mistrzem je-siennym Robotniczego Podokręgu Sto-lecznego Elektrycznością a Gwiazdą. Zwyciężyła niespodziewanie Gwiazda w stosunku 4:2. W pierwszej połowie zaznaczyła się przewaga Elektryczności, która prowadziła 1:0, ale po przerwie do głosu doszła Gwiazda. Lepiej dysponowany strzałowemu atak tej ostatniej zdecydował o wyniku.

Bramki dla Gwiazdy zdobyli Lerner i Goldberg a dla Elektryczności Kuśmierczak i Szymaniak.

OSTATNI MECZ TRENINGOWY PRZED SPOTKANIEM Z NIEMCAMI.

Na stadionie Legii rozegrany został w niedzielę ostatni treningowy mecz reprezentacji piłkarskiej przed spotkaniem z Niemcami.

Zwyciężyła reprezentacja w stosunku 6:4 (2:1), ale dopiero po przedłużeniu. W czasie przepisowym drużyna kombinowana niewiele ustępowała reprezentacji Polski.

SKŁAD POLSKI NA MECZ Z NIEMCAMI.

Po treningowym meczu kapitan związkowy Polskiego Związku Piłki Nożnej

Pierwszy dzień Tygodnia Książki Polskiej

Wczorajszy dzień minął w stolicy i w całym kraju pod znakiem książki.

O godz. 12-iej otwartą została Wystawa książki w Polsce współczesnej. Wystawa rozlokowała się w salach Klubu Urzędników Państwowych. Obejmuje ona ekspozycje książkowe według działów (literatura piękna, poszczególne dyscypliny naukowe etc.). Imporującą prezentują się działy wydawnictw gospodarczych i literatury pięknej. Ozdobą ostatnich działów są wspaniałe oprawy artystyczne.

Po południu w gmachu Stowarzyszenia Techników przez Zw. Księgarzy Polskich, p. Szelązek, otworzył uroczystość, poświęconą dwudziestopięciuleciu tego związku. Wygłoszono szereg przemówień, odpowiadających okoliczności (na wyróżnienie zasłużyła podniosła prelekcja T. Srokowskiej), udekorowano zasłużonych księgarzy, odczytano wiele depesz, wśród których wyróżnia się m. in. depesza Związku Szwedzkich Księgarzy, przesyłająca życzenia w języku polskim.

Związek Księgarzy wystąpił z piękną i starannie wydanym jubileuszowym numerem „Przeglądu Księgarskiego”.

Z miasta w kilku słowach

ROZSZERZENIE SIECI AUTOBUSOWEJ. Roboty przy zaprowadzeniu instalacji w wielkich warsztatach autobusowych na Burakowie, w jednym z gmachów dawnej cegielni miejskiej, są już rozpoczęte, o ile chodzi o wodociągi, kanalizację i centralne ogrzewanie. Niebawem rozpoczęte będą roboty przy instalacji światła elektrycznego. Nie jest wykluczone, że warsztaty oddane będą do użytku na wiosnę. Jak wiadomo, rozszerzenie sieci autobusowej w Warszawie związane jest z uruchomieniem warsztatów.

REGULAMIN RADY MIEJSKIEJ. Komisja, powołana przez radę miejską do opracowania regulaminu rady, zakończyła swe prace. Regulamin ten jest pierwszy od czasu istnienia Rady, gdy dotychczas obowiązywał regulamin zwyczajowy. Niebawem plenum rady zajmie się omówieniem i zatwierdzeniem tego regulaminu.

POBOR. Dziś winni stawić się w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy ul. Florjańskiej 10 w godz. od 9 do 13-iej wszyscy poborowi, zamieszkali na terenie 24 komisariatu P. P.

Stan pogody

POCHMURNO. W całym kraju pogoda pochmurna i mglista z zanikającymi opadami; w górach mroźno, poza tym lekki spadek temperatury. Słabe wiatry północno - wschodnie i wschodnie.

Ma się rozumieć, nie obeszło się bez holdów i telegramów wiernopoddanych. Wszystko odbywało się pod znakiem „ujednoczenia”.

Tydzień Książki Polskiej ma być poświęcony propagandzie książki, a więc piśmienności. Sądzi się tedy należy, że winna ona obowiązywać przynajmniej komitet, na którego czele stoi prezes Akademii Literatury, p. Wacław Sieroszewski. Centralną część odezwy propagandowej, wydanej przez Komitet, stanowią następujące podniosłe zdanie:

„Książka polska, ta najdziwniejsza na świecie książka, która rozdziła się męką wieszczom, często na wygnaniu i w więzieniu, która mocą wspaniałej polskiej mowy prowadziła na barykady i powstańcze okopy, krzesła siłę i zapal, aż wreszcie, genejalnym rozkazem Wodza Narodu Józefa Piłsudskiego przeobraziwszy się w pożar realnego czynu, stanęła zwycięsko na szaniec Odrodzonej Ojczyzny”.

Większa próba przejrzystości stylu, zdrowego sensu i... niewolnictwa.

Ujęcie fałszerzy

Władze policyjne w Krasnymstawie aresztowały szajkę fałszerzy książeczek oszczędnościowych P. K. O., składającą się z pracowników kolejowych stacji w Chełmie. Oszuści: Lewicki Eugeniusz, Onyszko Wł. i Adamczyk Józef fabrykowali książeczki na wielką skalę i podejmowali na podstawie sfałszowanych dokumentów pieniądze w urzędach pocztowych w Lubomlu, Kępcach, Bochnu, Częstochowie i t. d. Aresztowaną szajkę osadzono w więzieniu w Krasnymstawie.

Nowe automaty telefoniczne

Wprowadzono, tytułem próby, w trzech aparatach udoskonalenie w stosowanych dotychczas automatach telefonicznych, polegające na tym, że skasowano czerwony guziczek, który dotychczas trzeba było naciskać, gdy wywołany abonent odpowie. Udoskonalenie to w znacznym stopniu uprości sposób użycia aparatu; mianowicie trzeba tylko wpuścić 20-groszową monetę do automatu i po usłyszeniu sygnału zgłoszenia się centrali, nakręcić tarczą żądany numer. Jeżeli abonent odpowie, moneta będzie automatycznie zainkasowana, jeżeli zaś jest zajęty lub nikt nie odpowiada, moneta będzie zwrócona.

Trzy tego rodzaju automaty ustawione będą na próbe na dworcu Głównym, w cukierni przy ul. Marszałkowskiej 114 i w cukierni przy ul. Targowej 68. Jeżeli próba da pomyślne wyniki, wszystkie automaty w Warszawie będą przerobione na nowy ton.

Co wyświetlają kina?

- AMOR: „Carmencita” i „Ingagi”.
- ANTINEA: „Demon wielkiego miasta” i „Tajemnica skrzyńki”.
- APOLLO: „Szalona noc”.
- ATLANTIC: „Gorzka herbata generała Yen”.
- AS: „Czterech uciekinierów” i „Czarny kapitan”.
- BAJKA: „Porucznik Marynarki” i „Moralność Pani Dulskiej”.
- CAPITOL: „Kawalkada”.
- CASINO: „Przybłąda”.
- COLOSSEUM: „Urwis Hiszpanji” i rewja „Bomby nad Warszawą”.
- COLOSSEUM MALE: „W krainie nieznanych ludożerców” i „4 uciekinierów” z Tom Mixem.
- „CORSO”: „Pocałunek skazańca” i rewja.
- CRISTAL: „Ken Maynard przeciw zromom Zachodu”.
- CZARY: „Pożegnanie z bronią”.
- FAMA: „Syn dżungli” i „Ziemia pragnie”.
- FILHARMONJA: „Bunt młodzieży”.
- FORUM: „Turbina 50,000”.
- GLORIA: „Zwycięstwo czerwonego Dżeka”.
- HELIOS: „Dzieje grzechu” i dodatki.
- HOLLYWOOD: „Narzeczona z Wiednia” i rewja „Warszawa pod gazem”.
- ITALIA: „Miłość w aucie” i rewja.
- JAR: „Głos pustyni”.
- KINO „IKS”: „Czemp” i dodatki.
- KOMETA: „Romans sekretarki” i rewja.
- LUX: „Rozpętane żywioły” i „100 mtr. miłości”.

DŹWIKOWY KINOTEATR MIEJSKI

Początek o godz. 6.15.

DOUGLAS FAIRBANS

w egzotycznym filmie WSPÓŁCZESNY ROBINSON wł. National Nadprogramy

CODZIENNIE o godzinie 4.15 pp. SPECJALNY SEANS DLA MŁODZIEŻY po cenach popularnych

NOWY SPLENDID: „Sabra”, NOWA TOMBOLA: „Tajemnica ogrodu zoologicznego” i „Rango”.

PALACE: „Platynowa blondynka” i rewja.

PALACE CHMIELNA 9

Pocz. 6, 8, 10 Największy przebój prod. Metro p. t.

PLATYNOWA BLONDYNKA

W roli głównej

JEAN HARLOW

NA SCENIE REWJA pod dyr. S. MAJDE twórcy Qui-Pro-Quo.

PAN: „King - Kong”, PRAGA: „Turbina 50.000” i rewja.

PETIT TRIANON: „Młodość na zamówienie” i 4 dodatki.

RAJ: „Piraci stepu” i „Polska Odrodzona”.

RIVIERA (Leszno 2): „Człowiek, który wrócił” i film polski.

ROXY: „Martwy Dom” oraz „Slim i Grim”.

STYLOWY: „Jęj królewska Mość”.

TON: „Pożegnanie z bronią”.

UCIECHA: „Pieśń nad pieśniami” z Marleną Dietrich.

majestic nowy świat 43 Pocz. 6, 8, 10 Najnowszy przebój PARAMOUNTU

Chandelle COLBERT

JAKO „WIELKA GRZESZNICA”

W poz. rolach RICARDO CORTEZ, LYDA ROBERTI, BABY LE ROY CENY od 1.25.

Precz z wojną i faszyzmem! Socialistyczna manifestacja ku czci Jauresa w Paryżu

W Paryżu odbyła się wielka manifestacja socjalistyczna ku czci Jauresa. W manifestacyjnym pochodzie niesiono liczne transparenty przeciwwojenne i antyfaszystowskie.

Włamanie do składu futer

Przy ul. Nowiniarskiej 4, nieznanymi złodziejami dostali się do księgarni Salomona Wichtla, skąd po oderwaniu desek i przebicciu otworu w murewanej ścianie, dostali się do składu futer Chaji Fajgenblumowej.

W czasie „gospodarki” wszedł od księgarni Wichtel, który ujrawszy przebitą

ścianę, wybiegł ze sklepu, azwiadamiając dozorcę domu. Wtedy to prawdopodobnie złodzieje uciekli, nie zdoławszy jeszcze nic zrabować, pozostawiając na miejscu papier od narzędzi do włamań. Na miejsce przybyła policja z komis., oraz funkcjonariusze urzędu śledczego.

Śmierć w kąpielni

W zakładzie kąpielowym „Pod Błachą”, w czasie kąpeli zasłabł i stracił przytomność 60-letni Walenty Przybytniak. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć wskutek ataku sercowego.

Zabity przez samochód

Przy biegu ul. Zygmuntońskiej i Jagiellońskiej taksówka przejechała 68-letniego Wawrzyńca Jędrucha. Policjant przewiózł starca samochodem do szpitala Przemienienia Pańskiego, gdzie wskutek ogólnego potłuczenia i pęknięcia podstawy czaszki — życie zakończył.

Co usłyszymy w radio?

PONIEDZIAŁEK, dn. 27.XI.
7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka z płyt. 7.35 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka z płyt. 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego. 7.55 Program. 11.40. Przegląd Prasy. 11.50 Życie artystyczne stolicy. 11.57 Sygnał czasu i Hejnał. 12.05. „Z dramatów muzycznych Ryszarda Wagnera”. 12.30 Dziennik południowy. 12.35 Wiadomości meteorologiczne. 12.38 Muzyka z płyt. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.40 Kronika harcerska. 15.45 Chwilka lotnicza. 15.55 Melodie i piosenki rewjowe z płyt. 16.40 Lekcja języka francuskiego. 16.55 Kwintet salonowy. 17.50 Skrzynka pocztowa rolnicza. 18.00 Odczyt. 18.20 Recital fortepianowy. 19.00 Program na dzień następny. 19.05 Rozmaitości. 19.25 „Co podołało się naszym matkom i ojcom”. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.47 Dziennik wieczorny. 20.00 Koncert muzyki lekkiej. 21.00 Feljton Waława Grubińskiego. 21.15. Koncert. 22.00 Transmisja ze Lwowa. 22.30 Muzyka taneczna. 23.00 Wiadomości dla komunikacji lotniczej. 23.05 Muzyka taneczna.

WTOREK, dn. 28.XI.
7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka z płyt. 7.35 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka. 7.52 Gospodarstwo domowe. 7.55 Program. 8.00 Przerwa. 11.40 Przegląd Prasy. 11.50 Życie artystyczne stolicy. 11.57 Sygnał czasu i Hejnał. 12.05 Muzyka. 12.30 Dziennik południowy. 12.35 Wiadomości meteorologiczne. 12.38 Muzyka salonowa. 13.00 Przerwa. 15.25 Wiadomości o eksporcie. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.40 „Muzyka przyjemna” z płyt. 16.25. Skrzynka PKO. 16.40 Wśród książek. 16.55 Recital śpiewaczy Haliny Dudziówny. 17.25 „Jak powstaje książka”. 17.50 Wiadomości rolnicze. 18.00 „Klucze potęgi i wiedzy”. 18.20 Koncert kameralny. 19.00. Program na dzień następny. 19.05 Rozmaitości. 19.25 Feljton. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.47 Dziennik wieczorny. 20.00 „Fatinitza” operetka Fr. Suppe’go. W przerwie: „Latarnik” Sienkiewicza. 23.00. Wiadomości dla komunikacji lotniczej i komunikaty. 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

MICHAEL ARLEN

Świat w roku 1987

(Autoryzowany przekład Bolesławy Kopelówny)

— Tak — zgodził się Craddock. — Wszystko co pan powiedział, jest cudownie logiczne, Hemingway. Ale, oczywiście, zazwyczaj ludzi ogarnia szaleństwo przy pomocy ściśle logicznego rozumowania. No, a teraz powiedzcie mi, dlaczego tak gwałtownie chcieliście, abym wziął udział w dzisiejszej konferencji?

Sędzia Severance rzekł najbardziej głębokim tonem, na jaki mógł się zdobyć: To był pomysł Hemingway’a.

Szczupła twarz Hemingway’a, który, oparłszy się o poręcz krzesła, siedział z zamkniętymi oczami — miała wygląd załamanego i zmęczony.

— Chodzi o to — powiedziała dyrektorka Abazar — że Hemingway jest czasami przesadnie ostrożny.

— Rozumiem — rzekł Craddock — chce znać dokładne brzmienie prawa, zanim go złamie.

— W rozporządzeniu z roku 1941 — ciągnęła — jest artykuł, który nasuwa mu pewne wątpliwości, w związku z sytuacją, w jakiej możemy się znaleźć w każdej chwili. I Tour - Lavalowi również.

— Nie dziwi mnie to wcale — oświadczył Craddock. —

20

Artykuł 37... Raz już mieliśmy z tym kłopot, nieprawdaż? Wówczas, kiedy zaczęliście porządkować stosunki na Bałkanach. Powiada on — jeżeli dobrze pamiętam — że Drogom Powietrznym nie wolno pod żadnym absolutnie pozorem zamienić żadnych pasażerskich lub towarowych okrętów powietrznych, aeroplanów, awionetek, rakiet, szybowców, lokomotyw, motorów, żadnych mechanizmów lub stacji radiowych — w narzędzia wojny, bez względu na to, czy celem tego będzie zastraszenie, obrona, czy też napad — chyba, że stanie się to na wspólną prośbę sześciu mocarstw i dwunastu sprzymierzonych z nimi krajów, złożoną Radzie Ligi Narodów... — Wszystkie przedwstępne szczegóły zostały już załatwione. Obecna scentralizowana forma rządów... — Tak, rozumiem — rzekł Craddock. — Nieprawdaż? Hemingway, otwierając oczy, wybuchnął: — Co nieprawdaż?

— Scentralizowana w pańskich kieszeniach, Jamie. Stary przyjaciel mego ojca, Hore - Belisha, który opracował ten paragraf, przewróciłby się w grobie, gdyby wiedział, że Drogi Powietrzne trzymają te sześć mocarstw i dwanaście sprzymierzonych krajów bezpiecznie w swoich kieszeniach. Ale wciąż jeszcze nie rozumiem, poco byłem wam tak gwałtownie potrzebny?

— Czy nie zapomina pan przypadkiem — rzekł sucho Hemingway — że jest pan prezydentem Wielkiej Brytanii?

Dla sędziego Severance nie było nic przykrzejszego od sytuacji, w której musiał być nieuprzejmym, ale jeszcze trudniej przyszłoby mu znieść myśl, iż nie stanął na wysokości zadania, gdy chodziło o dobro Ludzkości.

— Sprawa przedstawia się tak — rzekł — Rada Ligi Narodów w Genewie rozumie, że Pax Aeronautica wymaga położenia kresu sabotażowej polityce państw reacyjnych. Dalej — Rada gotowa jest dać Drogom Powietrznym pozwolenie na użycie okrętów powietrznych wszelkiego rodzaju (liczba ich pozostawiona ma być naszemu uznaniu) dla przeprowadzenia koniecznych represyj policyjnych. Naturalnie, będą one stosowane w bardzo niewielkiej skali. Dalej, rządy pięciu mocarstw: Rosji, Francji, Niemiec, Japonii i Stanów Zjednoczonych, oraz dwunastu krajów sprzymierzonych, wyraziły Międzynarodowym Drogom Powietrznym, zgodnie z artykułem 37, pełne zaufanie, prosząc o usunięcie raz na zawsze niebezpieczeństwa tajnych zbrojeń poszczególnych państw. A że zbrojenia takie istnieją — doszło do wiadomości publicznej w związku z zatrutą bombą, rzuconą ostatnio przez Włocha w Rezerwacie Hinduskim. Nie możemy jednak zrobić ani kroku dalej w tej sprawie bez współdziałania Wielkiej Brytanii.

— A to — rzekła Madame Abazar z delikatnym, uprzejmym — i jak pan Craddock wiedział — najzupełniej złudnym uśmiechem — oznacza pana, przyjacielu.

Pan Craddock miał zakłopotaną minę.

— Wiem, co to oznacza — rzekł.

Hemingway zapytał: — A więc?

— A więc — oświadczył pan Craddock wyzywająco — nie mam zamiaru współdziałać w tej sprawie. Doprawdy, bardzo mi przykro, ale nie.

Kobieta, o której się marzy...

Francuskie czasopismo „Marianne” pisze żartobliwie: w Anglii mężczyźni marzą o dziewczynie - sportsmence, liczącej 20 lat i będącej wcieleniem zdrowia. We Francji o damie światowej, lat 30, eleganckiej i kuszącej. W Niemczech: o babce aryjskiej, wiek obojętny.

125-letni włóczęga egipski

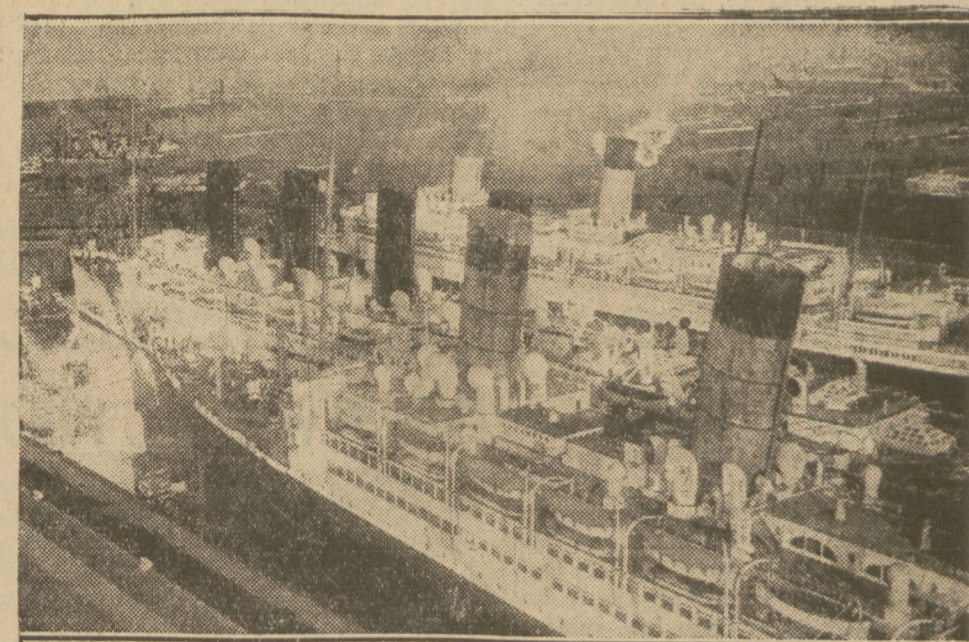
Znany w Egipcie włóczęga Am Ali jest niewątpliwie jednym z najstarszych ludzi na świecie. Przed kilku dniami osiągnął on 125 rok życia.

Człowiek, którego nie mają się kule...

Działo się to latem roku 1916 w czasie gorących walk nad Sommą, kiedy nad pozycjami aliantów rozpełtał się istny huragan żelaza i ołowiu. Życie w okopach zamarło, jedynie patrole, wysyłane nocą, badały ruchy wroga, a dobrze było, gdy z sześciu ludzi wracał bodaj jeden. Właśnie pewnej nocy, ledwo patrol żołnierzy angielskich wysunął się z okopów w mrok ponurej nocy — padł szrapnel w sam środek patrolu i powalił wszystkich, z wyjątkiem sierżanta. Ten, nazwiskiem Smith, wrócił do okopów i z uśmiechem pokazywał kolegom rozerwany na piersiach mundur i ślad na ciele od uderzenia odłamkiem pocisku. Cudem uratowany! — mówili koledzy, ale zaraz następnego dnia „cud” się powtórzył: granat wpadł do okopu i wielki jego odłamek ugodził sierżanta Smitha prosto w pierś. I nic. Nawet nie upadł, tylko oparł się o ścianę okopu. Lekarz pułkowy, zainteresowany tak niezwykłym wypadkiem, zbadał sumiennie sierżanta i orzekł, że ten ma pierś o nienaturalnej, niespotykanej wręcz u ludzi mocy, niezmierzony stalowy. Odtąd w okopach nie nazywano Smitha inaczej, jak „człowiekiem o stalowej pierści”.

Dnia 1 grudnia ex-sierżant Smith ukazał się publiczności warszawskiej na premierze programu grudniowego w Cyrku Staniewskich.

„Mauretania” najstarszy okręt transoceniczny świata od 26 lat pruje fale oceanu

Znany transoceaniczny olbrzym francuski „Mauretania” obchodzi oryginalny jubileusz. Jest to mianowicie najstarszy okręt tej kategorii na świecie. Liczy już 26 lat. Okręty tego typu są zwykle przestarzałe już po kilkunastu latach.

Co grają w Teatrach?

TEATR „ATENEUM”. Dziś sztuka Franka „Na drodze” z Adwentowiczem w roli głównej.

Z OPERY. Dziś i we wtorek opera niemiecka. W środę ukaże się opera Moniuszki „Straszny Dwór”.

TEATR NARODOWY. Dziś „Don Juan” z Węgrzynem, Lubieńską, Chmielewskim, Buszyńskim, Jarszewską, Żeliską, Ziemińskim i in.

TEATR LETNI. Dziś reportaż „Pieniądz nie jest wszystkim”.

TEATR NOWY gra uroczą komedję Musseta „Nie igra się z miłością”.

TEATR „NOWA KOMEDIA”. Dziś i codziennie komedia Hemara „Firma”.

TEATR POLSKI. Dziś i jutro wieczorem sensacyjna sztuka Tepy „Fraulein Doktor”.

TEATR MAŁY. Codziennie gra sztukę Krleży „Baronowa Lenbach”.

TEATR CYGANERKA. Codziennie wielka rewja „Syrena na wędce”.

BĄDŹ GOTÓW! — OTO HASŁO „CYGANERKI”. Jest to niewątpliwym dowodem sprężystości i energii kierownictwa teatru „Cyganerki”.

W okresie bowiem, gdy bieżąca rewja „Syrena na wędce” cieszy się wielkim powodzeniem i ściga na widownię tłumy publiczności — już przygotowany jest nowy program, pp. Fryderyk Jarosy i Konrad Tom już wybierają teksty, melodie, a nawet obmyślają wspólnie z p. Galewskim dekoracje. Szczegółowo naradzie nie udało nam się zdobyć. Wiemy tylko, że w nowej rewji ujrzymy wspaniałe, emocjonujące finały i usłyszymy dużo wesołych, pełnych humoru, skeczów i piosenek.

TEATR KAMERALNY. Dziś komedia Molnara „Ktoś”.

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś program składany: 1) groteska Zoszczenki „Wina i

kara”, 2) „Manekiny szatana”, 3) farsa „Synus dostanie na przeczyszczenie”.

TEATR „8.30” daje dziś I-szą polską komedję muzyczną Krzewińskiego i Brodzińskiego „Yacht Miłości”.

TEATR „POPULARNY” (Zamojskiego 20). Codziennie „Zuchy Warszawskie”.

TEATR REWJI „MIGNON”. Codziennie rewja „Jojne Karabin”.

TEATR HIPOTECZNA 8. Codziennie „Jesień, Zima, Wiosna”.

TEATR REWJI „MUCHA” (Długa 10). Dziś i dni następnych „Malowane dzieci”.

TEATR ARTYSTYCZNY „ITALIA”. Rewja „Chodź na górę” i film „Miłość w aucie”.

BRONISŁAW HUBERMAN w WARSZAWIE. Dziś odbędzie się w sali Colosseum zapowiadany jedyny koncert genialnego skrzypka Bronisława Hubermana, który wywołał olbrzymie zainteresowanie wśród niezliczonych wielbicieli wielkiego artysty.

ARTYŚCI OPERY FINSKIEJ w WARSZAWIE. Słynna primadonna opery w Helsingforsie, Pia Ravenna, oraz doskonały tenor Alessio Costa dają jedyny wieczór arcy operowych i pieśni w sali Konserwatorium jutro we wtorek 28 b. m.

CYRK STANIEWSKICH. Ostatnie dni wielkiego programu listopadowego.

Napad na śpiącą

Przy ul. Krochmalnej 43 Magdalena Kłoczek, żona szewca, poraniła nożem śpiącą sublokatorkę 26-letnią Jadwigę Kosakowską. Następnie rzuciła w nią raszplę, lecz chybiła. Raszplę wybiła szybę w oknie. Ranna pojechała na opanunek na stację Pogotowia. Kosakowska twierdzi, że Kłoczek grozi jej śmiercią. Powód krwawego zajścia — nieporozumienia.

Drukarnia ROBOTNIK

przyjmuje
wszelkie
roboty
wchodzące
w zakres
drukarni

ceny niskie

wykonanie
staranne

i punktualne

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnika zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyrz. 20gr. Poszukiwanie i zaopiniowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ wyrzeczonych 10-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: STANISŁAW NIEMYSKI.

Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Główna w Drukarni Spółki Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik”, Wawerska 7.